

Ypelaar 1950-1969(1974)

Nieuwsbrief 11

april 2018

Bijna 60 jaar liggen er tussen beide foto's bovenaan deze Nieuwsbrief. Jan de Kort en Régis (Rex) de la Haye broederlijk samen, links (onder het oog van de Mina) tijdens het etentje dat klas II B als winnaar van de cabaretwedstrijd aangeboden kreeg op 15 maart 1959, rechts tijdens een recente onderzoeksdag in de archieven van het seminarie Ypelaar bij het bisdom Breda.

Stand van zaken

Omdat de eeuwigheid niet voor ons is weggelegd, althans niet op deze aarde, zijn we nu ook serieus aan het nadenken over een deadline. Ons project loopt ondertussen al een kleine vijf jaar, en in die tijd is veel gebeurd. Van vele oud-leerlingen zijn teksten binnengekomen, reacties, foto's. Iedere keer hebben we het toekomstige boek, dat aldus groeide van bijna niets tot een pil van 800 bladzijden, op de website gepubliceerd, zodat iedereen, en niet alleen oud-leerlingen, correcties kon indienen, aanvullingen kon geven, suggesties kon doen. Ons boek is uitdrukkelijk een collectief werk dat door bijdragen van oudleerlingen gedragen en gemaakt wordt.

Overigens er zal in de pil van bijna 800 pagina's veel geschrappt moeten worden. Daarbij denken wij aan de overvloed aan foto's van de verkennerij en van het toneel, die vaak van wel zeer slechte kwaliteit zijn, of waarvan we soms zelfs niet meer weten waar ze over gaan.

Het gedachte hoofdstuk over financiën laten we geheel weg. Dat vereist onderzoek in zeer verschillende bronnen (jaarrekeningen bisdom, studiebeurzen rijk en provincie, inkomen ouders, kinderbijslag, enz), en daar kan altijd nog onderzoek naar gedaan worden. Wel hebben we een oud-leerling gevraagd om een wetenschappelijk verantwoord artikel te leveren met een bredere terugblik op de Ypelaar en toekomst van de christelijke boodschap in de huidige samenleving. We hopen van harte op een toezegging en verwezenlijking.

Enkele (laatste) bijdragen van oud-leerlingen houden we nog in pectore. Zij worden in de definitieve publicatie opgenomen, zoals ook een keuze uit het persoonlijk materiaal dat Piet van Kalmthout onlangs in twee grote verhuisdozen ons bracht, zal in de definitieve uitgave een plaats krijgen. Alles zit er in, schoolschriften, lesboeken, brieven, en ook een volledige serie van *De Keten* van 1963 tot 1968, en over diezelfde periode een serie "Mededelingen", gestencilde berichten die Pierre Don als directielid van de Ypelaar vanaf 1964 toezond aan de ouders van de leerlingen om hen op de hoogte te houden van de ontwikkelingen (met andere woorden de voorloper van de huidige "Newsletter"). Alweer iets ontdekt wat wij niet wisten, en weer duidelijk maakt dat de Ypelaar van na 1964 niet meer de Ypelaar was van de jaren vijftig.

Een en ander betekent dat er nu toch wel een moment komt dat we moeten gaan denken aan afronden. Wat zou het toch mooi zijn om het gedenkboek te presenteren op

de 50^e verjaardag van de verkoop van dat mooie gebouw waar wij onze jonge jaren hebben doorgebracht...!

Het tweetal van boven op de foto (na 60 jaar weer samen actief!) is in ieder geval bezig met een eerste contact met mogelijke uitgevers van het boek.

Nogmaals de privacywetgeving

Zonder toestemming mogen we geen privacy-gevoelige informatie publiceren over nog levende personen. Dat betekent bijvoorbeeld dat we de leerlingenlijst uit het Ypelaar-archief niet zouden mogen publiceren. Zonder tegenbericht gaat de redactie in ieder geval ervan uit dat alle oud-leerlingen die bijdragen hebben ingezonden, die bovendien sinds 2013 op de website zijn gepubliceerd, instemmen met publicatie van de aangeleverde bijdragen. Er zijn ook oud-leerlingen die persoonlijk (nog) geen tekst hebben aangeleverd, maar wier levensloop op internet te vinden is, bijvoorbeeld in geval van deelname aan het openbaar bestuur, bij het bekleden van academische functies of bij de vervulling van een kerkelijk ambt. Al deze curricula vitæ zijn gepubliceerd, dus openbaar toegankelijk op de websites van universiteiten, organisaties en kerken. Verder is de boekenmarkt rijkelijk voorzien van publicaties van verschillende oud-leerlingen. Bij enkele personen verwijzen we naar de uitgeverij waar hun publicaties zijn ondergebracht. Het is dus duidelijk dat wij gegevens die al openbaar zijn, ook mogen publiceren, want wie zijn cv op internet zet maakt het openbaar. En dat geldt natuurlijk ook voor alle mogelijke publicaties. De leerlingenlijst van Ypelaar, voor zover we die hebben kunnen reconstrueren, staat al jaren op onze website, en nog nooit heeft iemand gevraagd van die lijst geschrapt te worden. Bovendien kunnen wij ons niet voorstellen dat een oud-leerling zich zou schamen voor zijn studie op Ypelaar... Tenslotte zal ook de bedoeling waarmee de teksten worden gebruikt voorop moeten staan, met andere woorden, publicatie moet duidelijk aangeven dat het bijdraagt, beantwoordt aan gestelde doelstellingen, en bijvoorbeeld niet voor commerciële, politieke of andere onrechtmatige doeleinden gebruikt wordt..

Gebruikte methode

Een wetenschappelijke methode van geschiedschrijving bestaat allereerst uit het bestuderen van de bibliografie op het betreffende onderzoeksgebied, en daarna uit nieuw archiefonderzoek. Over de bibliografie kunnen we kort zijn. Over de geschiedenis van het klein-seminarie Ypelaar in de periode van de nieuwe na-oorlogse gebouwen, 1950-1969, is nog geen historisch overzicht geschreven. Het archief van het klein-seminarie Ypelaar, over de periode 1830-1969(1987) berust bij het bisdom Breda, en werd in 1996 door F.H.A.M. Leijgraaf geïnventariseerd. Slechts een deel van dit archief bestrijkt de periode 1950-1969(1974). Sinds enkele maanden proberen we dit te verkennen en er systematisch onderzoek in te doen. Maar die verkenning kent momenteel nog hindernissen en vergeefse reizen naar Breda. We houden vol.

Wie echter een "eigentijds" onderwerp wil behandelen, zoals ons Ypelaar-project tussen 1950 en 1969(1974), zal uiteraard op zoek gaan naar archiefmateriaal, maar heeft daarnaast een uitgelezen mogelijkheid om de leemtes van de archiefbestanden aan te vullen met informatie door mensen die de te beschrijven periode nog zelf hebben meegemaakt, waardoor een veel vollediger en eerlijker beeld geschetst kan worden. In het métier van geschiedschrijving heet dit tegenwoordig "oral history", getuigenissen van mensen die het gebeurde nog zelf hebben meegemaakt, daarover in interviews hun persoonlijke herinneringen hebben verteld, of die getuigenissen, herinneringen, gebeurtenissen op schrift hebben gesteld. Het eigene van *oral history* – en een archivaris weet dat als geen ander – is dat daarbij zaken en aspecten aan het licht komen die de archief-onderzoeker nu eenmaal nooit zal vinden, omdat archieven slechts de zakelijke neerslag zijn van het organisatorisch aspect van een instituut. Dit geldt bijvoorbeeld voor beeldmateriaal.

Het subjectieve karakter van de getuigenissen van deze of gene oud-leerling is bij *oral history* inderdaad mogelijk problematisch. Daarom is er bewust voor gekozen om zoveel

mogelijk persoonlijke getuigenissen van oud-leerlingen te verzamelen, waardoor er een *communis opinio* naar voren kan komen.

Oproep aan oud-leerlingen

Als je foto's hebt, scan ze dan in op minimaal 300 dpi. Ik weet natuurlijk ook dat onscherpe foto's niet meer scherp gemaakt kunnen worden, maar het zijn tenslotte tijdsdocumenten. Zorg vooral voor de namen van de jongens op de foto's. Ik heb nog heel wat foto's waar namen ontbreken.

Wil je de voortgang van het project volgen? Kijk dan op: **www.seminarie-ypelaar.nl**, en lees alvast de twee boeken voor zover ze klaar zijn, onder het tabblad 'twee boeken'.

Ken je nog andere oud-leerlingen? Vertel ze over ons project, en stuur ons vooral mail-adressen door! We willen zoveel mogelijk contact-adressen hebben via de e-mail...!

De initiatiefnemers,

Régis de la Haye (Ypelaar 1957-1964)

Ad Oomen (Ypelaar 1950-1956)

Jan de Kort (1957-1963)